

ЕМіністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
імені Олега Балацького
Кафедра економічної теорії

**INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS
AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT**

**МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК**

**MIEDZYNARODOWE STOSUNKI GOSPODARCZE
I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ**

**МЕЖДУНАРОДНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ
И УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ**

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, Україна, 5–6 травня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

Тобто інтегральна оцінка заподіяних збитків від будь-яких надзвичайних ситуацій може бути реалізована через врахування основних складових потенційних збитків, залежно від основних реципієнтів та поставлених задач.

На регіональному рівні таку оцінку доцільно доповнити врахуванням спільних регіональних втрат, що стосуються не конкретних реципієнтів, а всієї території, зокрема змін: інвестиційної привабливості (наприклад, річних обсягів прямих інвестицій), можливостей працевлаштування (ємності ринка праці), частки працездатного населення, здатності екосистем до самовідновлення (наприклад, за показником площі їхнього поширення в регіоні). Регіональна оцінка потребуватиме здійснення ітераційної процедури пооб'єктних розрахунків для великої кількості ПНО з поступовим накопиченням результатів за типами і реципієнтами екологічних втрат, що з огляду на необхідність обробки великих обсягів даних доцільно реалізувати у складі відповідного програмного комплексу.

В умовах недостатньої розробленості методології еколого-економічної оцінки та на засадах екосистемності ми пропонуємо реалізувати опосередкований підхід для її здійснення на регіональному рівні «від зворотного», тобто на основі визначення суми потенційних еколого-економічних втрат від імовірних техногенних НС на всіх ПНО в межах досліджуваного регіону. Перспективність реалізації саме такого підходу обумовлена високою щільністю ПНО в Україні та наявністю офіційно затвердженої методики із визначення економічних збитків від НС, яка може бути модифікована під задачу оцінки потенційних втрат від максимально можливих техногенних аварій на небезпечних об'єктах. Сума еколого-економічних втрат від таких НС задає нижню межу оцінки екологічних ресурсів в регіоні.

ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА МЕХАНІЗМИ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕКОНОМІКИ

Рожкова Є.Ю., асист., **Антоненко В.**, студентка гр. МЕ-61а
Сумський державний університет (Україна)

На сьогоднішній день актуальним є питання впровадження сталого розвитку. Найбільш гостро воно постає в країнах з відносно невисоким доходом на душу населення, суттєвими ресурсними та екологічними проблемами та напруженою демографічною ситуацією.

Для вирішення даних проблем й було запропоновано принцип «зеленої» економіки. В чому ж перевага даного принципу?

ЮНЕП визначає «зелену» економіку як таку, що підвищує добробут людей і забезпечує соціальну справедливість, при цьому істотно знижуються ризики для навколишнього середовища. Даний тип економіки охоплює і покращує не лише економічну сферу, але й соціально-екологічну.

«Зелена» економіка не концентрується на якійсь одній політичній теорії, вона можлива в умовах будь-якої економічної системи і визначається як альтернатива сталого розвитку.

Під сталим розвитком розуміють таку модель економічного зростання, в якій задоволення потреб людини спрямовано на збереженні навколишнього середовища використання ресурсів при, так що ці потреби можуть бути задоволені для майбутніх періодів.

Реалізація стратегії сталого розвитку передбачає в собі поєднання трьох складових, а саме економічної ефективності, також соціальної стабільності та екологічної безпеки. Ставить на меті розв'язання основних економіко-екологічних проблем сталого розвитку. До таких проблем відносимо:

1. Накопичення фінансового, фізичного та людського капіталу, що призводить до надмірного виснаження природного капіталу, коли природні ресурси та екосистеми приносяться в жертву.

2. Низький рівень добробуту, бідність населення. Тільки 1 з 8 мільярдів землян задоволені своїм рівнем життя. В результаті чого людство шукає легких шляхів для максимізації прибутку (використання більш дешевих, шкідливих для навколишнього середовища матеріалів й сировини, використання вичерпних матеріалів, замість пошуку альтернативних джерел, забруднення відходами, що мають низьку швидкість їхнього розкладання, забруднення водою)

Інвестиції необхідно підтримувати за допомогою цільових державних субвенцій, реформ у сфері політики (з метою формування ринкових стимулів більш раціонального розподілу капіталу зі сфери ресурсокористування до більш технологічних секторів) і зміни системи регулювання. Зростання доходів і зайнятості у «зеленому» секторі забезпечується державними і приватними інвестиціями. В результаті зменшуються викиди вуглецю та забруднення середовища, підвищується ефективність використання енергії та ресурсів, запобігаються втрати біорізноманіття, надаються екосистемні послуги.

Такий шлях розвитку повинен перш за все зберігати та збільшувати і, де це необхідно, відновлювати природний капітал як найважливіший

економічний актив і джерело суспільних благ, особливо для бідних верств населення, джерела доходу і захищеність яких залежать від природи.

Сьогодні існує багато доказів того, що «зелена» економіка ніяк не перешкоджає створенню робочих місць або матеріальних благ, а навпаки сприяє їх створенню. Однак, для переходу до «зеленої» економіки необхідні нові умови. Політика, яка б сприяла для здійснення цього переходу вимагає усунення або зменшення екологічно шкідливих субсидій, усунення торгових бар'єрів для товарів і послуг, переходу до «зелених» державних закупівель, а також стимулювання інвестицій.

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА НА ШЛЯХУ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Тарабан Н.В., аспірант

Сумський державний університет (Україна)

Тривалий час головним завданням економісти вважали перш за все поліпшення економічних показників майже за всяку ціну, але високі темпи економічного зростання, яких так прагне людство, корелюють із погіршенням екологічної ситуації в країні. Нераціональне, неефективне та виснажливе використання природних ресурсів все більше наближає їх закінчення, а забруднення навколишнього середовища закономірно негативно впливає на екосистеми та здоров'я нинішніх та майбутніх поколінь.

Відсутність всілякої перспективи для подальшого наслідування такої моделі поведінки, наочні приклади глобальних проблем людства, зумовлених техногенною діяльністю та зріле усвідомлення необхідності кардинальних змін зумовило виникнення концепції сталого розвитку.

Вона бере свій початок у міжнародному співробітництві у прагненні знайти і запропонувати оптимальні рішення для подальшого існування і розвитку людства на засадах задоволення своїх потреб таким шляхом, який би не суперечив можливості задоволення своїх потреб майбутніми поколіннями. Це має стати неоціненним внеском, а ,можливо, навіть найкращою інвестицією у майбутнє.

На сьогоднішній день кожна розвинена країна вбачає одним з головних завдань збільшення долі «зеленого», тобто екологічно-орієнтованого сектора економіки. При чому для цього сектора є